

135. REDNA SEJA VLADE RS

Ljubljana, 18. 5. 2017 - Vlada RS je na svoji 135. redni seji med drugim sprejela Predlog gradbenega zakona in Predlog zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti. Glede tretjega zakona iz paketa, zakona o urejanju prostora, so potrebna dodatna usklajevanja, zato ga bo vlada ponovno obravnavala predvidoma na prihodnji seji.

Vlada se je seznanila tudi s Poročilom o izvajanju evropske kohezijske politike 2014–2020 v okviru cilja Naložbe za rast in delovna mesta, in sicer za obdobje od začetka januarja 2014 do konca marca 2017.

Predlog gradbenega zakona

Zakon na novo ureja področje graditve objektov in s tem nadomešča veljavni Zakon o graditvi objektov. Iz zakona se izločajo vsebine veljavnega zakona, ki se nanašajo na regulacijo poklicev in dejavnosti pooblaščenih arhitektov in inženirjev, saj je to področje po novem predmet ločenega zakona, in sicer predloga Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti.

Temeljni cilji zakona so zmanjševanje investicijskega tveganja, večja pravna varnost investicijske namere, integracija postopkov, omogočanje usklajevanja varstvenih in razvojnih interesov, informatizacija postopkov (e-graditev), krepitev odgovornosti udeležencev pri graditvi, odprava administrativnih ovir in legalizacija neproblematičnih objektov.

Zakon uvaja nekatere bistvene novosti kot so:

- širitev veljavnosti zakona na večji obseg objektov, med njimi tudi na druge gradbene posege in objekte ne glede na njihovo povezanost s tlemi;
- olajšani pogoji za nekatere vrste gradnje in del, in sicer opustitev obveznosti pridobivanja gradbenega dovoljenja za odstranitev objektov (potrebna je samo še prijava začetka gradnje), opustitev obveznosti pridobivanja gradbenega dovoljenja začasne objekte, namenjene prireditvam in za čas sezone, širjenje obsega vzdrževalnih del, za katera ni obvezna pridobitev gradbenega dovoljenja na manjše rekonstrukcije;
- uzakonitev obveznosti nezavezujočega podajanja informacij, svetovanja in pomoči investitorju;
- opsijska možnost pridobitve predodločbe, ki zavezuje v naknadnem postopku izdaje gradbenega dovoljenja in investitorju omogoča večjo investicijsko in pravno varnost;
- pridobitev gradbenega dovoljenja na podlagi bolj strnjene in posredno formalno manj zahtevne dokumentacije;
- uzakonitev faze prijave začetka gradnje z namenom spremljanja, evidentiranja in učinkovitejšega nadzora nad izvajanjem gradenj;
- uzakonitev možnosti skrajšanega postopka izdaje gradbenega dovoljenja;
- uzakonitev pravne podlage za informatizacijo postopkov dovoljevanja in elektronsko poslovanje;
- okrepitev vloge občin v procesu dovoljevanja z uzakonitvijo obveznega mnenja občine v postopkih dovoljevanja;

Združenje občin Slovenije

- določitev nadzora nad izvajanjem gradenj, za katere ni treba pridobiti gradbenih dovoljenj, kot izvime pristojnosti občinske inšpekcije;
- integracija postopka izdaje gradbenega dovoljenja in okoljevarstvenega soglasja tako, da se bo izvajala presoja vplivov na okolje v postopku izdaje gradbenega dovoljenja in da se bosta združila postopka tako, da bo izdano enotno gradbeno dovoljenje z utemeljitvijo, ki bo zadostila tako okoljskim, kot gradbenim predpisom; z združevanjem obeh postopkov, kar posledično pomeni en pristojen organ in več sodelujočih organov, eno dokumentacijo, enkratno pozivanje stranskih udeležencev, eno odločbo in enkratno možnost uveljavljanja pravnih sredstev, se postopek racionalizira, postaja učinkovitejši, s tem pa posredno in v absolutnem smislu krajši, cenejši in bolj ekonomičen. Ker je presoja vplivov na okolje, ki se integrira s postopkom izdaje gradbenega dovoljenja, tesno povezana z evropsko okoljsko zakonodajo, je v kontekstu integracije gradbenega in okoljskega dovoljevanja cilj zakona tudi skladnost z evropsko okoljsko zakonodajo, zlasti z Direktivo o presoji vplivov na okolje;
- uzakonitev vključitve javnosti v integralen postopek presoje vplivov na okolje in odločitve o gradbenem dovoljenju;
- večja vloga in odgovornost udeležencev, kakor tudi gradbene inšpekcije in drugih pristojnih inšpekcij (odločanje na podlagi izjav v postopkih dovoljevanja);
- poenostavljanje postopka pridobivanja uporabnega dovoljenja (brez tehničnega pregleda, na podlagi izjav);
- samodejno evidentiranje objektov po izdaji uporabnega dovoljenja;
- legalizacija neproblematičnih nedovoljenih gradenj (objekti daljšega obstoja 20 ali več let, in legalizacija v prehodnem obdobju na podlagi predpisov, veljavnih v času gradnje objekta);
- omogočanje manjših odstopanj od gradbenega dovoljenja med gradnjo;
- prekvalifikacija soglasij v mnenja in s tem posredno omogočanje uravnoveženja med varstvenimi in razvojnimi interesi v postopku dovoljevanja;
- določanje gradbenih parcel v postopku izdajanja gradbenih dovoljenj in njihovo evidentiranje.

Predlog zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti

Zakon gradi na temelju obstoječega sistema pogojev in postopkov za pridobitev licenc in pooblastil in ga nadgrajuje, pri čemer je v primerjavi z veljavnim Zakonom o graditvi objektov že zaradi ločitve vsebine v poseben zakon vzpostavljena zasnova bolj jasnega koncepta, izčiščene vsebine, transparentnejših, jasnejših pogojev in opisa nalog posameznih reguliranih poklicev na področju prostora.

Zakon predvideva manjše število reguliranih poklicev kot veljavni zakon in sicer je predlagana regulacija naslednjih poklicev: pooblaščen arhitekt, inženir, krajinski arhitekt in prostorski načrtovalec. Za vsakega od njih tudi podrobno opiše poklicne naloge, nazivi za posamezne regulirane poklice pa bi bili zaščiteni.. Veljavni Zakon o graditvi objektov reguliranih poklicev namreč ne ureja na način, da bi se za vsakega od njih jasno opredelile njihove poklicne naloge in rezervirane dejavnosti, temveč je zakon kot regulirane poklice mešal z opisom nalog in odgovornosti posameznih udeležencev pri graditvi objektov. Predlog novega zakona z jasnejšo opredelitvijo reguliranih poklicev ne samo zmanjšuje število reguliranih

Združenje občin Slovenije

poklicev, temveč se s tem tudi približuje primerljivim evropskim ureditvam, s tem da jasneje opiše, določi in razmeji naloge posameznega reguliranega poklica.

Predlagana je regulacija dejavnosti, kar je tako posledica analize pravnih ureditev držav članic EU, ki je pokazala, da je Slovenija ena redkih držav brez tovrstne regulacije, kakor tudi izsledkov raziskave Zbornice za arhitekturo in prostor, ki kaže na to, da večina lastnikov podjetij oziroma gospodarskih subjektov, ki se ukvarjajo z dejavnostjo, ki sodi v opis nalog pooblaščenih arhitektov in inženirjev, sploh nima licenc ali nima aktivnih licenc, da na trgu vlada kaotično stanje, ki omogoča posojanje žigov in zlorabo licenc. Na podlagi opisanega in ob zavedanju, da je odgovorno ravnanje podjetij, spoštovanje etičnega kodeksa, strokovnih pravil in predpisov ter visok nivo kvalitete pooblaščenih arhitektov in inženirjev mogoče doseči le ob uzakonitvi pogojev za opravljanje dejavnosti, ne samo poklica kot takega, so predpisani posebni pogoji za opravljanje dejavnosti. Za obstoječe gospodarske subjekte in njihovo prilagoditev novim zahtevam je predvideno enoletno prilagoditveno obdobje. Predvidena je tudi možnost zaščite naziva za gospodarske subjekte, ki bodo izpolnjevali nekatere strožje pogoje, s katerimi bo omogočena neodvisnost gospodarskega subjekta.

Zakon med pooblaščenimi inženirji po vzoru drugih evropskih držav uvršča tudi pooblaščenega inženirja s področja geodezije, s čimer poseže v ureditev po Zakonu o evidentiranju nepremičnin, Zakonu o geodetski dejavnosti in Zakonu o državnem geodetskem referenčnem sistemu tako, da dosedanje tri regulirane poklice združuje v en reguliran poklic.

Predlagana novost je način pridobivanja ustreznih poklicnih izkušenj, in sicer je predvideno spremljanje kandidata za naziv s strani mentorja. Pri organizaciji pristojnih zbornic zakon večinoma ohranja veljavno ureditev in ne predvideva večjih sprememb, razen podaljšanja mandata skupščine in drugih organov zbornic ter nekaterih dopolnitev in sprememb pri vodenju disciplinskih postopkov. Kot novost predpisuje obvezno stalno strokovno usposabljanje, po programu in pravilih, ki jih sprejmejo pristojne poklicne zbornice.

Poročilo o izvajanju evropske kohezijske politike 2014–2020 v okviru cilja Naložbe za rast in delovna mesta, in sicer za obdobje od začetka januarja 2014 do konca marca 2017

S ciljem učinkovitejšega doseganja kazalnikov na nekaterih področjih, hitrejšega izvajanja Operativnega programa in doseganja pravila n+3 ([Uredba št. 1303/2013, člen 136](#)), ki državam članicam nalaga, da odobrena sredstva za posamezno leto porabijo do konca tretjega leta (za leto 2014 je to leto 2017), je nekaterim ministrstvom naložila, da pripravijo akcijske načrte za posamezna področja. Poročilo bo vlada posredovala Državnemu zboru Republike Slovenije.

Vlada je tako naložila Ministrstvu za okolje in prostor, da nadgradi akcijski načrt na področju Prilagajanje podnebnim spremembam in ga dopolni na področju Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in tal ter spodbujanje ekosistemskih storitev. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je zadalžila, da ga ob sodelovanju Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport pripravi na področju Mednarodna konkurenčnost raziskav, inovacij in tehnološkega razvoja v skladu s pametno specializacijo za večjo

Združenje občin Slovenije

konkurenčnost in ozelenitev gospodarstva ter na področju Dinamično in konkurenčno podjetništvo za zeleno gospodarsko rast. Akcijska načrta na področjih Trajnostna raba in proizvodnja energije in pametna omrežja ter Gradnja infrastrukture in ukrepi za spodbujanje trajnostne mobilnosti mora pripraviti tudi Ministrstvo za infrastrukturo, vsi pa jih morajo v 14 dneh posredovati Službi Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko.

Kot še izhaja iz poročila, je bilo v okviru izvajanja evropske kohezijske politike od januarja 2014 do konca marca 2017 za projekte, programe ali javne razpise dodeljenih 940 milijonov evrov oziroma 31 odstotkov razpoložljivih sredstev (navajamo EU del). O tega je bilo za 862 milijonov evrov oziroma 29 odstotkov podpisanih pogodb, iz državnega proračuna pa je bilo izplačanih več kot 143 milijonov evrov, kar predstavlja 4 odstotke razpoložljivih sredstev. Država je do konca marca 2017 na Evropsko komisijo posredovala za 69 milijonov evrov zahtevkov za povračilo oz. 2 odstotka razpoložljivih sredstev.

Podatki do sredine maja 2017 so še nekoliko pozitivnejši in v primerjavi z marčevskimi kažejo napredek, saj je bilo v tem času izdanih še za dodatnih 42 milijonov evrov (EU del) odločitev o finančni podpori projektom, programom ali javnim razpisom. Teh je tako do danes skupno 205, kar v številkah pomeni, da je bilo do danes dodeljenih za 992 milijonov evrov oziroma 33 odstotkov razpoložljivih EU sredstev evropske kohezijske politike za programsko obdobje 2014–2020. Trenutno je v pregledu še 15 vlog resornih ministrstev v skupni vrednosti 168 milijonov evrov. Najaktualnejši podatki o prilivih iz evropske blagajne v slovenski proračun pa kažejo, da je bilo do danes povrnjenih 62 milijonov evrov.

Celotno poročilo bo objavljeno na [spletni strani SVRK](#) in na www.eu-skladi.si, kjer so na voljo tudi druge informacije o izvajanju evropske kohezijske politike 2014–2020, kot na primer pregled projektov, ki so sofinancirani iz EU sredstev, predvideni in odprti javni razpisi, potrjeni INOP-i, shematski prikaz vseh pravnih podlag in programskih dokumentov, vzpostavljen pa je tudi sistem objav, tolmačenj in ključnih informacij z namenom čim bolj poenotenega izvajanja evropske kohezijske politike. V okviru spletne strani deluje tudi Fina EU točka (financiranje, EU sredstva, podpora) katere glavni namen je na enostaven, pregleden in uporabnikom prijazen način posredovati vse ključne informacije, ki jih morajo poznati tako potencialni prijavitelji kot sami izvajalci projektov.

Združenje občin Slovenije